

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 170 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових цесальмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім пед'ля і руских св'ят о 5¹/₂ год. пополуни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. п. Дембравського (Хорунжия). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в назві Гавсман.

Реконіє свертас ся лише на попереднє застережє. — Рекламаци неопечатані вільні від порти. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісламі» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесєня по 30 с. від стрічки.

Проясняє ся.

(X) Коли державна рада зібрала ся д. 17. листопада с. р на осінню сесию, залягли були темні хмари парламентарний овид. Зворушені інсбруцкими подіями німецькі людовці метали страшні громи на міністра-президента д-ра Кербера, на котрого звалоуали всю вину за те, що стало ся в Інсбруці. Серед такого вибухового напруження розпочала ся осінна сесия і розярєне, яке настало було в Тиролю, перенєсло ся до посольської палати та проявляло ся і в розправі над заявою міністра-президента. Тимчасом з оповіщєних урядових документів, переписки між тирольським намісником а інсбруцким магістратом показало ся, що вини тих подій треба глядіти де инде, що тут магістрат не одно занедбав і тим довів до таких сумних наслідків. По таких проявах почало сторонництво німецьких людовців вихомирювати ся і початковий розмах до острої опозиції супроти правительства ослаб.

Як довго німецькі людовці горожили ся і розмахували ся до острого опору проти правительства, занимали молодочехи вижидаюче становище і навіть не брали участі в розправі над заявою міністра-президента, а в оповіщєнях про кльобові наради не відрочували все зазначєне свого становища парламентарного супроти предлог, які правительство внесло.

Із сєго застою видобула ся посольська палата доперва під напором аграрників. Аграрні союзи так з лівиці, як і з правиці парламентарної відбувають цілу грозу небезпечного положєня, в якім опинили ся хлібороби всіх країв австрійських наслідком сєгорічної посухи і се страшне положєне хліборобів принєволило послів-аграрників заняти ся предлогою, котру правительство внесло в палаті в цілі пособлєня пошкодованим хліборобам. Розходило ся о те, щоби ще перед Різдом ухвалити сю предлогу і подати поміч хліборобам. Під напором аграрників навіть радикальні кльоби згодили ся на те, щоби предлогу запомогову поставити на дневнім порядку, одначе правительство зовсім природно обстає при тим, щоби разом з сєю предлогою також перевести ухвалу потрібної на се позички і бюджетову провізорію. Опирали ся сєму головно Чехи, котрі ще не можуть рішити ся відразу змінити обструкцію. В часі парламентарної перерви від пятниці до вінітка міністер-президент др. Кербер прямо сам звернув ся до представників молодоческого кльобу і мав з ними довгі переговори. Чехи самі прийшли до перєсвїдчєня, що обструкція втратила зовсім значїне і що ті сподіваня, які они на ню покладали (себто повалєне міністерства, зміна системи і т. д.) зовсім не здійснили ся, а навпаки застій спричинений обструкцією в парламенті відбив ся вельми шкідливо на економічних відносинах населєня в чєских краях, коли тим часом і національних придбань не тільки не осягнєно, але навіть не зближено ся до сєї мети. Чєські послы зрозуміли отже, що зміна їх тактики на опозиційну може привєрнути жите і роботу в

державній раді і що тоді оне далеко скорше зможуть добити ся своєї мети. Навіть чєске населєне прийшло до перєсвїдчєня, що обструкцією не дасть ся нічого осягнути, а лише скріпляє ся безконтрольну владу бюрокрації. Серед таких обставин починає щораз більше набирати значїня змаганє до оживлєня парламенту, всі сторонництва починають доходити до перєкананя, що дотеперїшня тактика веде до прямого убийства конституції і до панованя абсолютизму. Парламентарний овид починає помалу прояснювати ся і чєї знов засияє хоч осіннє сонєчко в державній раді.

Як піднести дохід наших садів?

(Конець).

На сушєницї треба вибрати здорові яблука і грушки а не падалиці і червачливі. Яблока треба оббирати, розрізувати на четверо і вирізувати з них качан. Сушити на лїсках в печи, а ще лучше на сушарнях (30—40 К. кошту), сушити ні за борзо ні за поволи. Овчі мають бути розгорнені а не лежати на купі. Сливки треба сушити наперед на сонци, щоби добре зівяли. Сушєницї виїмати з печи ще горячими, щоб самі остигли, то будуть красно свїтати ся, що для продажи має велику вагу. На вино з яблок брати лиш винні яблука. Грушки найліпші ті, що доспіввають з кінцем верєсєня. Яблока треба розтерти необбирані або роздушувати на дошці над чистою добре випарєною дїжкою, відповідною довбєнькою або терти на побілюваній терці. Зелїзних терок і ножів уживати не можна. Роздушена маса, до котрої на 1 сотнар овочів дає ся 6—8 літрів води, має стояти в дїжці два дни добре вкрита і часто мішана. По двох днях витєкає ся сік в сєй спосіб, що роздушену масу вливає ся до чистоого мішочка з полотна, кладе ся на дошку над бочілкою а другою дошкою з верха тєсне ся. Видушений сік зливає ся до чистої висїркованой бочки і запунтовує шпунтом до киснєня (корок з дїркою, до котрої вкладає ся скляна довга рурка, що одним кінцем сягає до соку а другим загнєним в долину сягає до підставлєної склянки з водою на бочці). Бочка мусить стояти в холодній пивниці.

Кождий садівник повинен дальше знати, що свїжі овчі і сік з них, що не ферментував, суть також середствами поживи і ліку. Яблоко пр. не лише поживнійше від бульби, але і має в собі квасє, що відділюють корисно на ціле тіло. Оно містить в собі більше фосфору, як кожда инша ростина. Сік з яблєк є добрий на лічєне печінки і кишкових слабости. Сік з гарбузів є ліком на зимоху і ниркові слабости. Відвар з тернівок, випийтий на зимно, є добрий на скрофули. Як бачимо отже, є багато річий, котрих з досвїду других можна навчити; ся розумне примєненє сєї науки моглоб знову піднести дохід з наших садів а тим самим і піднести нас економічно. Після послїдної конскрипції виказала Німєччина 170 мїл. овочєвих дерев, вони однак не покривають ще цілої консумції Німєччини. Сама Авєстрия доставляє їй річно овочів за 50 мїл. а грїп сєй дістає ся в кишєні німєцких та чєских садівників. З того ні один сотик не прийшов в руки руского господаря. Дячого? Хто сєму винєн? Чи нема на се ради?! На наш

погляд, вистарчить тут троха доброї волі і охоти: пізнати причини зла і їм зарадити.

Д О П И С Ь.

З Закопаного.

Кому не звїсно, серед яких обставин наша молодїж мусить учитись! Біда, недостатки, голод, холод — отсе товариші, які почавши від найнизших клєс, а скінчавши на університеті, вірно і невідступно супроводжають переважну часть нашої учачої ся молодїжи. Якїж наслідки того?! Ото велика часть тої молодїжи уже в самих початках, не могучи побороти тих супротивностей, з жалєм мусить опускати пороги шкільні і мусить на все резигнувати в права користаня з науки; инші падуць під тягаром лихолїття або в половині дороги, або перебувши єї; не многі знов, поборовши вєї трудності і набувши право користаня з науки на університеті, трактують єї не як науку а як ремєсло, що повинно їм дати як найскорше кавалок хліба. І тому то у нас усюди така мізерия, як умислова так і фізична.

Не дивно також, що серед таких обставин наша молодїж дає пригідний ґрунт для розвою мільонів маленьких ворогів людскости. Вєїлякого рода хориби виривають рік річно много, часто найкрасших і многоздійних одилиць. Не потребує пригадувати, чим є чахотка (сухоти), як страшні і з кождим роком більші робить у час постуни, як щораз ширші обнимає круги, як майже без ратунку гинуть єї жертви. Кождий у нас знає кілька таких жертв о запавших лицях, свїтячих очах, перєриваючих тишину якимсь глухим, гробовим кашлєм, змучєних кождим живійшим рухом. То засуджені, над котрими уже висить вирок смерти передчасної, в чудній весні житя. Щож робить ся у нас, щоби вернути їм здоровлє, щоби усунути з перед їх очий страшне марєво смерти?

Переходячи нобіч них, учуваємо в серцю трохи жалю, милосердия, але коли минємо їх, забуваємо о всім, щоби застановити ся глєбше, або може тільки доперва пригадати в хвили, коли торжєственно відпроваджуємо їх на місце вічного спочивку. Чи та крихітка свївчутя і віддає останної прислуги дасть нам внутрішний спокій, дасть нам вдоволенє, що сповнилисьмо все, що до нас належить? Народи богаті, вільні можуть не дбати о одилиці, ми повинні і мусимо о них дбати; у нас кожда одилиця має значїне, бо діяльністю одилиць двигают ся з упадку суспільности немаючі власного політичного іствованя, кожда одилиця може своїм житєм заважити на шалі, роботою своєю може пхнути суспільність на дорогу, ведучу до відроджєня.

Щож зробили ми в тим напрямі? На жаль, нічо. Нічо не зробив дотепер загал нашої суспільности, може і несвїдомий страшних наслідків тої страшної хориби, нічо не зробили і наші лікарі свїдомі тих наслідків. Они то властиво повинні в тим ділі дати початок, они повинні вказати нашій суспільности на застрашаючі поступи, які ся хориба робить, заалармувати єї в той спосіб і змусити до борби з тим страшним ворогом. Не подумала доси о тим і академічна молодїж, ґрупуяча ся в тов-і «Академічна Промада». Правда, утворила она фонд запомоговий, з котрого удїляє позичок на чєсне, одїж, удєр-

жане і пр., але забула о тих, що з причини розвиваючої ся хороби мусять кидати студії, щоби десь в убогій, темній хатині очікувати кінця. Забули о тім і дирекції наших гімназій, організуючи інституції в ціли несеня помочи бідній молодіжці гімназійній. Знають они, що много молодіжці мусять кидати школу з браку средств матеріяльних, тож старають ся прийти їм з помочю, хоч они і на иншій поли могли б бути пожиточні для суспільности і не суть для неї зовсім страченими, а забувають на многих zagrożених чахоткою, котрих ся страшна хороба на все хоче вирвати нашій суспільности. Туда треба нам звернути нашу увагу, над тим повинна застановитись наша суспільність а передовсім молсдїж, котра становить головний контингент сеї хороби. Правда, відразу не створимо великих санаторій, котрі би усім потребуємим могли нести поміч, але се не повинно нас здержувати від несеня помочи, хоч би в мінімальних розмірах, від ратеваня бодай немногих.

Не зробилисьмо самі пічо доси в тім напрямі, то стараємось бодай користати з того, що вже другі на тім поли зробили. От і соїм ухвалює рік-річно певну квоту на уділюване за помог для хорих на чахотку. Та хто з нас о тім, хто користає з того? Сего року підвищив навіть соїм ту квоту з 8.000 на 10.000 К і призначив її для удаючих ся на курацію до «Domu Zdrowia tow-a Bratniej Pomocy». Щоби і ми могли з тих запомог користати, до чого маємо повне право, подаю до відомости учачої ся молодіжці слідує:

Від 4-ох літ існує в Закопанім тов. «Dom zgrovia tow. Bratnia Pomoc», якого цілю нести поміч хорій учачій ся молодіжці, потребуєчій курації в Закопанім. Не буду описувати розвою сего товариства (цікаві можуть зажадати від товариства справозданя), скажу лиш тільки, що переломивши перші леди, і узискавши вкінці постійну і трівку підставу в запомогах з Виділу кравого, розвиваєсь днесь дуже красно і удержує постійно 18 хорих. Право користаня має лише учача ся молодіж так академічна як і гімназійна без ріжниць народности. Що до оплат, то Тов-о стоїть на становиєску, що оплата 100 К місячно мусить бути заплачена. Ставляючи однак в сей спосіб квестию, не має Тов-о наміру утруднювати привнтя молодіжці найбільшій, котра такої суми не може платити. Жадаючи безусловно оплати 100 К місячно, має ся на мисли будучність і тревале існуванє Тов-а. Скоро однак Виділ кравий покриває часть коштів утриманя (60 К), то для самого пенсионара позостає зворот 40 К. Старанем Тов-а є, щоби і що до решти пенсионарів узискати поміч вчасти Виділу кравого, вчасти тов. академічних, груп або дирекцій шкіл.

Подаючи се до загальної відомости так молодіжці як і цілої суспільности, маю на ціли вказати хорій молодіжці, де має шукати помочи, рівночасно звертаю увагу тов-а «Академічна Громада», дирекцій наших гімназій, як також цілої суспільности, щоби подбала і подумала над уможливленем побуту в Закопанім і найбільшійшим, що навіть і 40 К місячно не є в силі заплатити. Соїм, як я висше згадав, ухвалив сего року 10.000 К на запомоги для Закопаного, тож користаймо і ми з нашого гроша. Усіх, що стикають ся з молодіжню, особливо п. лікарів, просьть ся в тім напрямі єї інформувати. Нехай се буде маленький початок в тім напрямі, не забуваймо однак, що і в нашій части краю і в нашій чудній Бескиді повинна з часом стати величава українська санаторія.

Близших інформацій уділить Товариство або підписаний. Прочі українські часописи просьть ся о ласкаве передруковає.

Закопанє, 4. XII. 1904.

Гр. Покотило.

Япансько-російська війна.

Спірні квестиї.

Балтійська фльота набирає в пристани Джібуті вуголь і провіянти зі своїх транспортних кораблів. З тої причини япанська праса підносиє великий ропіт, що неутральні держави помагають Росії, достарчуючи всяких припасів єї фльоті і жадають так само для себе такої го-

товости. Вже перед тим япанська дипломатія звернула ся була до Англії з ремонстрацією, що англійські приватні фірми прийняли на себе доставу вугля для російської фльоти. Англійське правительство вказало передовсім на те, що англійські торговельники і промисловці від самого початку виконували замовленя Япанії, але що мимо того, о скільки се можливо, Англія починає кроки, щоби здержати своїх горбжан від пособлюваня Росії. Колиж така ремонстрація Япанії до своєї союзниці, хотай неутральної, мала сяке таке оправданє, то вже зовсім без підстави є єї апель до других держав, бо і так до Япанії довозили воєнну контрабанду також німецькі та американські кораблі. — Важнійшою еще квестиєю, яка тепер трівожить Япанію і союзну з нею Англію, є се, чи чорноморська фльота переїде через Босфор, чи ні. Після недавньої демонстративної мобілізації, Англія вислала кілька своїх кораблів на Егейський архіпеляг, щоби в данім разі перешкодити переїздові російської фльоти. Але мимо сего російська опінія домагає ся рішучо висланя чорноморської ескадри на поле бятви. «Ми мусимо влічити ся раз — аргументує російська праса — з того пересвідченя, що теперішня війна є для нас другостепенного значіня, тому що дотичить далеких сторін. Коли не зберемо відразу всеї сили, то потому може не буде що і не буде чим ратувати. Ограниченє чорноморської фльоти до Чорного моря, яке наложив на нас берлінський трактат, має ще значінє хіба у наших дипломатів, які привикли кожду букву мертвого трактату цїняти више від цілого комплексу животних народних інтересів. Натомість загальна опінія не признає жадної ваги тому серед зовсім відмінних обставин прийятому Росією ограниченню, тимбільше, що і держави, які брали участь в берлінськїм договорі, крім одної Англії, не опирали би ся тому природному праву всякого, в хвилі важкої борби о житє і смерть зібрати всеї свої сили. А чорноморська фльота представляє не аби яку силу: складає ся з найновіших і найскорійших російських панцирників та кружляків. Туреччина буде рада, коли тота фльота уступить ся з Чорного моря, а Німеччина, яка запустила свої корії над Босфором і в Малій Азії, не спивнювати ме вандрівку російської сили на далекий Схід. Остає одна Англія. Але і она не схоче довести діла до краю, як се показало ся і в гувльській афері. Вирочім треба тільки змобілізувати кілька дивізій в Туркестані, щоби загрозити евентуально північним границям Індії, а Англійці зараз змякнуть.» — І справді після таких голосів праси надійшли телеграми з Петербурга, що мобілізація в Туркестані вже зачала ся, а з того можна би вносити, що і намір висланя чорноморської фльоти — може вкупі з трегою ескадрою, яка вже находит ся в дорозі — існує також і в міродатних кругах Росії.

Ситуація.

Джібуті, де тепер находит ся ескадра адм. Фолькерстрема, є се французька приставь при виході з Червоного в Арабське море. Тимчасом Рождественський находит ся вже певно коло рога Доброї Надії, бо еще 30. м. м. набрав вугля в Свакомунді, пристани в волудево-африканській, німецькій посльости. Дуже сумнівним є, чи ті обі фльоти, як голошено стрінуть ся в Мадагаскарі, бо непотрібно Фолькерстрем мусїв би накладати дороги. Можливо, що обі ескадри попливуть прямо аж до нідерландських посльостей і злучать ся десь коло берегів Суматри або Яви. Небезпечність япанського внаяду на Індійськїм морі є майже неможльва, тимбільше, коли невідома точка збору, ані курс російських ескадр. На всякий спосіб російська фльота відбуває далеку подорож дуже щасливо і скоро. Разом з тим починає ситуація представляти ся чим раз інтереснійше. Найважвійше питає, чи удержить ся, чи упаде Порт Артур? Ще тому два місяці, на підставі стратегічних комбінацій ми висказали припущенє, що Порт-Артур додержить ся до Нового року і тепер не мавмо ще причини модифікувати наше тверженє. Порт-артурська фльота ще завжди не рушає ся з пристані, хотай подають з Токію, що з «горба 203 метрів» поцілено з великих корабельних гармат, усталених тамки, «Победу» 13 разів, «Рєтвізан» 27 разів, «Пересвет» 2 рази і два менші су-

дна по 2 рази, так що кілька російських кораблів стануло в полумінях і горіло цілу годину. Се в пересадженє, по перше, що кораблі не видержали би такої канонади, а по друге, що на «горбок 203 метрів» Япанці не могли би так скоро витящити великі, корабельні гармати. До того анатоки порт-артурського терену відказують «горбови 203 метрів» такого стратегічного значіня, яке єму хочуть приписати Япанці. Сей форт Япанці мали вже раз у вересні в своїх руках і не могли на нїм удержати ся, а тепер заняли єго лише завдяки хитрому маневрови. На тім горбі мали находити ся тільки часові фортифікації, а боки горба лежать в області огня других фортів, так що доставленє гармат на сей форт буде коштувати Япанців при найбільших висиленях яких два до три тижні. І зовсім природно, колиб се було так легко взяти кріпость, як видає ся деяким кореспондентам, то Япанці були би вже давно єї взяли! Не менші трудности стрічають обі воюючі сторони і на північнім терені війни в Маньчжурії. Та поки що там тишина, а малі перепалки і льокальні успіхи ген. Рененкампа не мають ще стратегічного значіня.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просьмо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залегlostий та о приєдиуване нам нових передплатників.

НОВИНИ.

— Календар. В четвер: руско-кат. Климента папи; римо-кат. *Непороч. Зап. Пр. Д. Марії*. — В пятницю: руско-кат. Якова, Аліція препод.; римо кат. Леонадії.

— С. Ексц. Митрополит Шептицький поїде в Рим на процу до святих місць в Палестині і поверне до Львова около 20. с. м.

— Промоція п. Олександра Сушка на доктора філософії відбула ся нині на львівськїм університеті. Прометором був проф. др. Калєбах. Молодому письменникови, звісному авторови численних і цінних студій з історії церковної унії на Руси, жєлаємо дальших успіхів в єго науковій праці.

— Фонд будови руського театру у Львові внісє в дієм 30. падолиста 121.709'51 К. В падолисті зложено 4.226'61 К.

— З Черновець доносять нам: Концерт «Бук. Болва» відбуде ся в суботу дня 10. грудня в сали музичного товариства при співучасті надворного співака румунського короля, баритоніста М. Уляновського і учениці віденської консерваторії п-ни Бухер, під артистичною управою проф. Ант. Келлера з отсею програмою: 1) П. Вахнянин: «Наша жнзнь», хор мужеский з дуетом сольових солістів о. А. Бучка і п. Модеста Левицького; а) Р. Штраус: «Traum durch die Dämmerung». 2) б) Г. Вольф: «Verborgenh. ite. в) Гільдах: «Der Lenz», М. А. Уляновський. 3) І. Загар: «Večer na Savi», мішаний хор. 4) М. Лисенко: «Grand Polonaise», As Dur фортепьян сольо, п-на Г. Бухер; 5) Томасо Джордано: «Cado m'è ben», М. А. Уляновський. 6) Д. Січяньський: «Лічу в неволі», хор мішаний в супроводі фортепьяна з сольом теноровим М. Левицького. 7) а) Г. Кавадія: «Despartirea», б) Take Попеску, «Dute dor — la cad-an sip», в) М. Лисенко: «Ой чо го ти почорніло», г) М. Лисенко: «Гетьмани, гетьмани», М. А. Уляновського. 8) М. Лисенко: «Нехай же нас Бог ратує», пісня цехових братчиків на Волині з 16. віку, хор мужеский, сольо баритонове п. Ом. Ярмолевич. 9) Р. Вагнер: Пісня прах із другого акту опери «Der fliegende Holländer» хор мішаний, сольо Сєвти Г. Бухер, сольо Марії, Йосафа Луцька. Ціна місць: Льожа 16 К, фотелі в двох перших рядах 5 К, в дальших 4 К, крісло 3 К. Вступ на сало 1 К 50 с. білет студентский чужих 1 К, наших 50 сот. Ціни розуміє ся без податку.

— Амер. «Свобода» доносить, що о. Николай Підгорецький вже поздоровів на стілько, що вернув назад до Джерзі Сіті і обняв парохію.

— Затьма сонця. Найблизша повна затьма сонця припадає на день 30. серпня 1905 року і буде видна в півн. Америці а по части в полуд. Европі і в півн. Африці. В кругах зьвіздарів заходять ся живо около переведеня точних обсервацій сего явища природи. З Америки відуть в тій цілі три виправи, одна до Лябрадору, друга до Іспанії а трета до Єгипту. Зьвіздарське товариство французьке вишле своїх зьвіздарів до Альжиру і Тунісу. Іспанський полковник Вивєз і Віх буде оглядати затьму сонця з бальона, аби ствердити, о скільки впливають хмари на ясність і затемненє сонячної корони.

— Катастрофа на мості. З Освєнцима доносить: Вчєра о 9. год. вечер заломав єн держав-

ний міст на ріці Солі, через який вела дорога з міста на дворець. Саме тоді через міст їхав фякер з чотирма особами і впав до води разом з кінями. Всі їдучі потовкли ся, а найтяжше поштовий касир Шабенбек, який увів на кригу леда і розбив собі голову.

— **З львівської „Рускої Бесіди“.** Надзвичайні загальні збори т-ва відбулись в понеділок, дня 12. с. м. о год. 8. вечером. На порядку деннім іменоване почесного члена.

— **З Бережан** доносять: Загальні збори т-ва „Руска Бурса в Бережанах“ відбулись дня 8. с. м. о год. 1 1/2 з полудня, на котрі виділ всіх членів до участі запрошено.

— **Більшу власність польську** в станіславівській повіті називає Kuryer stan. вже вигибаючою. Він наводить, що в останніх часах розпарцельовано там між руских селян добра: Боднарів, Радче, Суботів, Микитинці і Угорники (по часті між мазурів), а тепер парцельов ся частину дібр Підлуке і Тустань. Kuryer stan. бідкає, що тепер є в тім повіті лише 50 польских обшарників (а ще з того є 13 маєтків в жидівській аренді); прочі двірські обшари є в руках жидів (11), Русинів (6) і Німця (1). Свої наріканя кінчать Kur. stan. некрологом: „Минули отже безповоротно часи давньої шляхетчини!“

— **Борба з алкоголем в Скандинавії** ведена через кількадесять літ приносить наглядні успіхи. Коли в 1829. р. припадало пересічно 46 літрів алкоголю річно на кожного мешканця Скандинавії, то нині припадає лише 6 літрів алкоголю на одну особу в Швеції, а 2 1/2 літрів в Норвегії. До товариств тверезости в Швеції належить 320.000 душ (7%), а в Норвегії 700.000 душ (10%), однак в дійсности далеко більше Скандинавців не уживає алкоголю.

— **Примхи богачин.** Пани Марія Вуд дочці філадельфійського мільонера, навкучило ся дармувати і на перекір родини наняла ся за служницю у якоїсь багатой родини в Філадельфії. Пани Вуд пере, прасує і варить а господарі з неї вповні вдоволені і платять мільонерці по 4 долари тижнево. Пани Вуд заповінує, що ніколи не була так щасливою, як тепер, але чи та фантазія мільонерки буде довго тривати?

— **Перший страйк в Туреччині.** Перед кількома днями — як доносить Daily Mail — застрайкували робітники в фабриці тютюну в Царгороді. Страйкарі зарпостотували проти заведеня машин до роблення папіросів і домагали ся підвищення платні. Міністер поліції приказав сейчас арештувати страйкуючих робітників під замітом революційних змінань, супроти чого всі робітники повернули до праці.

— **Про початок куреня тютюну,** котрий, як знаємо, завезено до нас з Америки, розказують в перекій країні: „За добрих, давних часів, коли сьвіт ще був молодий і кожній стілько посідав, що забажав, жив у Мекці молодий чоловік, добрий і чесний, як всі тодішні люди і якими пованні бути й нині; мав він багато скарбів, але ні одного не пантрував так ревно і щиро, як свою жену красну і чесну. Зanedужала она і померла. Даремно молодий чоловік напружував свою волю, аби не унасти під терпіннями. Відбував подорожі, взяв за жінки чотири дівчячі найкрасні в Мекці, як ему пророк позволив; але нічо не змогло вибити ему з памяти дорогої перли, а смуток очевидно зїдав ему жите. Тоді поставовив відвідати набожного мужа, якого мудрість всюди славилася. Муж мешкав глибоко в пустині, в самітній ямі у скалі і приняв молодого чоловіка як отця сына, котрим гордиться ся. Попросив его тоді, щоби ему отворив своє серце і сказав до него: Мій сину, іди до гробу своєї жени. Там найдеш віле зірви его, наповни ним тростину і ликай дим, що буде творити ся. Сей дим буде твоєю женою, твоїм вітцем, твоєю мамою, твоїм братом, а передоєм розумним хранителем; він душу твою научить мудрости і розвеселить твій ум. Переказ сей вповні відповідав поглядам східних народів, де курене тютюну далеко ширше є розповсюджене як у нас.“

— **Вражда проти муринів.** В Сено, в півн. Америці видав тамошний начальник поліції розказ, щоби всі мурини в протягу 24 годин опустили місто. Розказ сей видано з тої причини, що тамошні мурини від довшого часу допускали ся страшних надужитє супроти білих жителів. Не було майже дня, щоби якийсь мурин не знасилував білу жінку, або когось не обікрав, розбав, обрабував. Поліція мала дуже много труда, щоби здержати нарід від дінчованя.

— **Красне Товариство кредитове урядників і сьвященників** перенесло своє бюро до нового льокалю при ул. Рускій ч. 3, і нов. (камениця Станіславського Інститута).

— **На будову руского театру** зложили в нашій адміністрації: ВПр. о. Ст. Гарасовский в Куровиці (складка) 260 К., і ВПов. др. А. Тарнавекий лікар в Косова 2 К.

— **За стінний календар** Р. Тов а пед. прислали нам Вп.: Гр. Мор. в Яс. 1 К., Анд. Мелч. в Зал. 40 с., і Гр. Бал. з Мост. 30 с.

— **Короліський обід без налитів.** Підчас послідного побуту сербского короля в Болгарії при-

готовано для него обід в сербским консуляті. Столи були гарно прибрані і заставлені ріжними смачними стравами і напнтками. Красувались там ріжні горівки, коняки, вина, шампани і пиwa. Коли сів король Петро за стіл і побачив ріжних напнтки, сейчас заявив, що він ніколи жадних алькоголічних напнтків не пє. Тоді ніхто із гостей не посмів отворити ні одной фляшки з напнтком, коли поважний гість не шв.

— **Що Берлін зїдає?** В минулім році убито в Берліні 153.420 штук рогатої худоби, 156.984 телят, 413.388 овець, 895.206 безрог, 11.818 коней. Крім того привезено сьвіжого мяса: 260.000 четверок воловини, 126.800 телятини, 27.500 баранини, 175.000 вепровини. На 11 двірцях берлінских велізниць записано в 1903. році 195.500.000 клгр. привезеного молока. На одну голову в Берліні випадає річно 78 клгр. мяса і 160 літрів молока. Випитого в Берліні в тім році шва ще не обчислено, але в 1902. р. припадало пересічно на кожного Берлінця 229 літрів шва. Добрі з них піяки.

— **Підморське судно для рибаків** Вилайдено знов одно підводне судно, та оно має служити не до цілий воєнних, але людських. Дотепер були французські рибакі, що займали ся половом губок, приневолені, заробляючи на свій тяжкий кусень хліба, що хвилини паражати своє жите на морским діні на великі небезпечности. Їх дрібний заробок не позволяв їм купити собі дорогі одяги нурців із приладом до доставлюваня сьвіжого повітря. Тому они мусіли спускати ся лиш на сялу своїх грудий зручність та добру долю, коли зіскакували із човнів за цінним половом у морскі глублини. Теп ржеж збудовано для них підводне судно. Оно воблене із дерева а обите бляхою. Має три метри довготи і три шрублі: одну для руху вперед, а дві для руху поперецного. Перші проби з новим човном никазали его велику хосенність, хоч не обійшло ся спершу без пригоди, бо машиніст пустив першу шрублу в рух скорше, нім ще замкнено горішний цильний отвір, так що моряки таки добре скупали ся.

— **В своїй хаті своя правда і сила і воля!** Родимці! І опять ми соколи галицької Русі просимо Вас, любі Родимці, о поміч в нашім розпочатім ділі. Наші відзиви до складаня жертв на будову Сокильської прогомоніли без великого успіху. Але ми жукаємо в третє до Вас. Поможіть нам здвигнути Сокильню! Поможіть нам довершити сей храм, а станесь він певно осередком організації і народної служби. Про средства до адвигненя сокильської сьвятині Ви чуєте Родимці що дня: се 10-коронові позички та льоєн фантової лотерії. І вічно будуть ждати Вас ті самі поклики від Соколів: Набувайте позички! а Ви наші рускі Красавиці не забувайте про нашу фантову лотерію! Найже сей поклик не остане без успіху і нехай лепти Ваші вибудують дім не для нас а для Вас, бо ми нічо инше як служба Ваша. Гарзд! — *Старшина Тов а Гімн „Сокол“ у Львові.*

— **З львівської архієпірхії.** На конкурс в речинцем до 31. грудня виставлені парохії: Шишківці дек. залозецкого, Керниця дек. городецкого, Скварява дек. золочіського, Містки дек. щирецкого. — О Роман Волощак одержав сотрудництво в Новиді деканату калуського.

— **Поетичний кутик.**

Нова весна.
Послушній праву сьвятої прарода,
що каже жити малій животній
мій дух кидася сліз горячих вода,
що довго мила мої очі сині...

Іде шукати сонця і погоди
і хвилі веселих, які лиш дитині
ідуть на зустріч, нім кинесь у води
життя і серце складе в домовині...

Послушній праву сьвятої природи,
що животній малій жити каже
їде дух мій скоро із вихром в заводи,

їде шукати сонця і нової
весни й (здасть ся) або трупом ляже,
або діжде ся хвилиня сьвятої...

Франц Михайлів.

— **Родимці! Памятайте на бурсу „Шкільної Помочи“** в Снятині, в якій сего року найшло приют поверх 20 учеників реальної школи, дітий убогих селян.

Наука, штука, література.

— **Ілюстровані перелісні листки.** П. Яків Оренштайн в Коломиї, якого накладом вишло дося 20 ріжних серій руских перелісних листків з ілюстраціями, разом 156 ріжних типів, видав нову серію, зложеноу з 12 листків п. з. „Власторучні офорти Т. Шевченка“. Листки містять три автопортрети нашого генія, а дальше отей репродукції власноручних малюнків Т. Шевченка: Старости, Дари в Чигирині. Дві дів-

чани, Жебрак на кладовищі, Видубецький монастир у Києві, Каака (смерть і москаль), У Києві, Берба і Судня рада. Листки виконані гарно і чисто і заслугоють на ближше познакомлене з ними нашої суспільности. Серія карток (12) коштує 1 К 20 с. Репродукції в формі альбома Тараса Шевченка коштують 1 К 40 с. Замовляти у накладчика.

— **В новоїорским дневнику „N. Y. Volkszeitung“** надруковано оповіданє Б. Грінченка „Голод“ (Hunger).

— **Лікарский порадиш.** Доктор Іван Ліпа, міський лікар в Одесі, з уваги на факт великої дитської смертности, а також взагалі надзвичайного слабуваня українського народу, що разом з тілом руйнує і цілий добробут села, звернув ся в „Главное Управление по Дѣламъ Печати“ з прошенем дозволити ему видавати для українського народа на его рідній мові науково-популярний місячник „Лікарский порадиш“. Програма часописа містить в собі ріжні науково-популярні розправи з медицини і гігієни, огляд нових медичних видань, відомости про організації лікарської запомоги по селах і містах, житєписи славних лікарів і їх праці на добро народне, красне письменство — оригінальне і переклади, де виступають ріжні типи лікарів, фельчерів, милосерних сестер, дописи про народне здоровле і т. п. Місячник має виходити невеликими книжками від 1—2 друкованих аркушів. Передплата 1 рубель на рік.

Телеграми

в дня 7. грудня.

Рим. Князь Альберт пруский приїхав вчера з німецької амбасади до Ватикану, де був на аудієнції у Сьв. Отця. Опісля зложив візиту секретареві стану кард. Мері дель Валь-ови.

Берлін. Berl. Tageblatt доносить, що папа занедужав на легку інфлюєнцу і тому через кілька днів не буде приймати на аудієнціях.

Білгород. Пасіч, якому король поручив утворити новий міністерский кабинет, не приняв сеї місєї, бо король не хоче розвязати шкупитини.

Штокгольм. Шведско-норвеїський посол в Петербурзі на приказ свого правительства виїхав до Штокгольму.

Варшава. Заряджено ту загальну мобілізацію, що викликало перенолох між населенем.

Господарскі, промислові і торговельні вісти.

— **Спілку ощадности і позичок** засновано в Дахнові, чесанівського повіта, з кругом діланя в Залужу і Дахнові. Настоятелем спілки є п. Теодор Стадник.

Руский Народний Дім в Олеську, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, виказало за місяць надоліст с. р. (пятій місяць своєї діяльности) отсей рахунок (в коронах): 1) Стан довжний: 1) Уділи: 756-60, 2) фонд резервовий 178— разом 934-60, 3) вкладки — з початком місяця 3422-51, вложено 1244-88, винято 0, стан в кінцем місяця 4657-39, 4) Позички затагнені 2.000—, 5) сальдо відсотків 97-62. Сума пасивів: 7689-61.

II. Стан чинний: 1) Позички уділені: з початком місяця 4618-50, сплачено 30—, уділено 1-610—, стан в кінцем місяця 6-198-50, 2) власні льокації 100—, 3) кошти адміністрації 97-24, 4) готівка 931-35, 5) кошти заснованя 362-52. Сума активів: 7689-61.

Стоваришене числить дося 89 членів з декларованими уділами 1.830 К, оден уділ виносить 10 К, порука трикратна; стопа процентова від вкладок 4 1/2% — від позичок 7%.

На фонд будови Народного дому в Олеську (книжочка щадничка ч. 2 в тімже банку) зложили дальше отей Вп. Добродії: о. Т. Кузьмів 2, з нагоди похорону о. М. Струмінського пароха в Скваряві Ви. родина покійного замість подяки в часописях 13, о. І. Герасимович в Туря 8, о. Д. Танячкєвич 1, в Олеську: а) на поминках у Т. Созаньского 5-06, б) на весілю у Гр. Мандюка 3-76, з пушки в Олеську 5-14, в Юськовичах на поминках у Й. Мацюка 6-62, з пушки в Гумнісках 5, о. А. Левницький 10, разом з попередними жертвами: **298-28 К.** Дякуючи за повисті жертви, просить ся Вп. жертводателів о дальшу ласкаву память на фонд будови Народного Дому в Олеську, як також о як найбільш численніше приступленє в члени сеї нової інституції і льокованє в ній своїх капіталів, щоби сим способом і успішно піднерти. — *Дирекція.*

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дністер» у Львові в днєм 30. падолнєста 1904.

Пасива: 1. Фонд резервовий і спеціальна резерва 22.451.01 К 2. Фонд на різницю курсів 3.602.60 3. Удїли членські (3303 членів) 131.616.99 4. Вкладки на 1743 книжочках (від 1/1 1904 вложено К 874.747.70 — винято К 581.741.30) 21.300.— 6. Сальдо відсотків 82.238.77 7. Побрані кошти судові 912.23 8. Задержані кавці 5.715.49 9. Непіднята дивіденда за 1903 2.982.86 10. Решта виску за р. 1903. 1.349.46 Сума 2,009.745.82 К

Активна: 1. Стан 2964 позичок (від 1/1 1904 удїлено К 663.801 — сплачено К 402.198.34) 1,592.425.01 К 2. Цінні папери 142.193 3. Вкладки в русках Товариствах кред. 162.855.99 4. На рахунку біжучім 85.000.— 5. В щадниці поштової, Відень 2.433.80 6. В готівці 1.565.18 7. Різні дебітори 361.34 8. Кошти адміністрації 22.911.50 Сума 2,009.745.82 К Львів, 10. грудня 1904.

Дирекція.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні ординус у внутрішніх недугах від 3—5 попол. ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ ординус п. и ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Др. Володимир Кобринський переніс ся з Коломиї до Львова мешкає ул. Костюшки 24. (пл. Смольки) ординус: від 10—12 і 2—4 в недугах внутрішніх, вишніх і акушерії. 117(9—10)

Colosseum в пасажи Германів при ул. Соняшний у Львові. від 1. до 16. грудня 1904.

1) Орхестра. 2) Режисмограф. 3) Rellington, міжнародна співачка. 4) В канцелярії директора театру, шутка зі співами. 5) Terra Semmeloff, надзвич. субретка ексцентрична. 6) Дружина Carle, феноменальний акт на вільних дрої і жонглери. 7) Орхестра. 8) La Bella Mopenita, славна танечниця і співачка іспанська. 9) Arnold Barkay, актуальний гуморист з власним репертуаром. 10) Дружина Steward Arkas, феноменальні сальвові гімнастики. 11) Edmondine, весела пантоміна з 5 осіб. 12) Біоскоп Езера. Щоденно о 8. год. вечер представлено. В недїлі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятницї High-Life представлено. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєним білєтом на фотелї, льожї і I-рядні крісла можна їхати даром на представлення омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської кавярні.

Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство «Просьвіти» бажаючи, щоби в кожній руській хатї находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днєми найдешевший збірник сих творів п. з. «ПОЕЗИИ Т. ШЕВЧЕНКА». Книжка, оправлена в полотно з золоченими висїсками, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір велїновий. Формат на взір європейських клясків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висїлає ся тїлько за надїсланєм 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРИЯ «ПРОСЬВИТИ» у ЛЬВОВІ (Ринок ч. 10.).

ПОЗІР! Свої до своїх! У нас самих сила!

Самі своє щастє будувати мемо, Самі могутній будинок адвигнемо, Котрого б нїяка міць вже не завалила.. Позір! Гукнімо уєм доокола:

Всьо мем купувати в «Базарї Сокола»!

В «Сокольскім Базарї» — чого там не має? — Аж душа у тебе любо усміхнеть ся, Такий товар добрий а таний дасть ся, Що аж твоє серце радісно витає. Як там раз купиш, певно будеш, Брате, В Базарї «Сокола» усьо купувати..

Чогож тобі у склєні чужї ще ходити, В своїх купуй, Брате, сеж інтерес певний, Купиш добре й будеш патриот ще ревний, Бо своїм власним даши заробити — — — Нїякий склєн з руським не піде у парї, Тож всьо купуйте в «Сокольскім Базарї»,

при ул. Рускій ч. 1. у Львові. (ріг улиць Рускої і Бляхарської).

(11—?)

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейского часу).

Table with 4 columns: o год., Приходять до Львова (головний дворець), o год., Відходять зі Львова (головний дворець). Rows list train numbers and destinations like Krakow, Berlin, Vienna, Prague, Lviv, etc.

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець: 1. Брухович 6:42, 7:30 рано, 11:45 перед полуд. 3:00, 4:30 і 5:30 пополудни, 7:54 і 8:59 вечером, (до 11/9 вкл.) з Явова 8:20 рано, 1:16, 4:45 попол., 9:25 вечером (від 1/5 до 30/6 вкл.). 10:00 вечером (від 15/5 до 31/6 вкл. в недїлі і свята). 2. Ширди 9:31 вечер (16 до 11/9 вкл. в недїлі і свята). 3. Любїна вел. 11:35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що недїлі і свята). ЗАМІТКА: Час середно-європейский різниця ся від часу львівского — 12 год. 36 мин. часу львівского — Нічні години від 6. вечер до 5:58 рано о'ведено рамками. — В містї продає білєти значнайї агенція часописей И. Ст. Соколовского писанї Гансманн 9. від 7. рано до 8. вечером. — Біоро інформаційне п. к. залїзничї державних ул. Красїцких ч. 51. удалє поштом. в сїраках залїзничих, продає білєти всякого рода і розкладї тади. в годїнах урядових від 8. рано до 3. пополудни, а в недїлі і свята від 9. рано до 12. в полуднє.

Кождий курець нехай домагає ся правдиво руських паперцїв: Козак, Кобзар, Гуцул. Цигаретові тутні: Козак, Феькович. Д'стати можна всюди.